

Finansklagenemnda Bank

Avgjørelse FinKN-2019-770

8.10.2019

SpareBank 1 Østlandet

Betalingsformidling (bl.a. misbruk av betalingskort)

Kortmisbruk – nettransaksjon – egen bruk?

Kortholder bestred ansvar for en belastning på kr 11 483 til nettstedet www.fotokoch.de foretatt med hans Visakort. Transaksjonen var autentisert med kortholders BankID på mobil. Kortholders kort og mobil hadde ikke vært på avveie og kortholder hadde ingen forklaring på at uvedkommende hadde kunnet misbruke hans BankID. Banken fikk medhold.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 11 483

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmål om ansvar for en belastning på kr 11 483 til nettstedet www.fotokoch.de i Tyskland 1.11.18. Kortopplysningene i kortholders debetkort er lagt inn på det aktuelle nettstedet, og transaksjonen er bekreftet med BankID.

Kortholder oppdaget at det var gjennomført en belastning til www.fotokoch.de på kr 11 483 den 1.11.18 kl. 13.54, ved hjelp av kortopplysninger, samt BankID på mobil.

Det er uavklart hva som er kjøpt, men nettbutikken selger varer som kamera og annet fotoutstyr. Kortholder opplyser at BankID, mobil og/eller kort ikke har vært på avveie. Kortholder opplyser at ingen i hans familie har tilgang til kortet eller hans BankID. Kortholder sperret kortet straks han oppdaget transaksjonen. Han har forsøkt å kontakte brukerstedet uten å få svar. Kortholder har anmeldt forholdet til politiet.

Klager bestrider å ha benyttet kortet til transaksjonen. Han har ikke kjøpt noe fra dette nettstedet og har heller ikke kjennskap til nettstedet. Kortholder har ingen forklaring på hvorfor hans BankID er benyttet, og han har ikke delt passord med noen.

Finansforetaket har anført at det er mest sannsynlig kortholder selv som står bak bruken av kortet, eventuelt noen i hans nærhet med tilgang til kort og BankID. Banken viser til at belastningene er godkjent med kortopplysninger og BankID tilhørende kortholder. Dersom kortholder ikke har godkjent transaksjonen selv, må den være foretatt av noen han har delt passordet med. Banken viser til at kortholder plikter å beskytte de personlige sikkerhetsanordningene knyttet til betalingsinstrumentet. Han har i så fall handlet grovt uaktsom og kan holdes ansvarlig for en egenandel på kr 12 000 av det omstridte beløp, her hele beløpet.

Finansklagenemnda Banks begrunnelse

Banken anfører prinsipalt at den omtvistede transaksjonen er gjort av kortholderen selv eller av noen i kortholderens nærhet med tilgang til hans kortopplysninger og BankID. Subsidiært anfører banken at kortholderen grovt uaktsomt har unnlatt å beskytte de personlige sikkerhetsanordningene, og at han derfor kan holdes ansvarlig for en egenandel på kr 12 000 i medhold av finansavtalel. § 35 tredje ledd. Siden det omtvistede beløpet på kr 11 483 er under

egenandelen, vil kortholderens ansvar være det samme enten transaksjonen anses autorisert av kortholderen selv eller den er utført av uvedkommende som har fått tilgang til sikkerhetsopplysninger ved grov uaktsomhet fra kortholderens side.

Nemnda har ikke grunnlag for å betvile bankens opplysning om at den omtvistede transaksjonen er gjort med kortopplysningene og bekreftet med kortholderens BankID på mobil.

Høyesteretts ankeutvalg har i beslutning HR-2017-639-U uttalt at det er kortholderen som har bevisbyrden for at transaksjoner som er gjort med betalingskort og personlig kode (PIN-kode), ikke er gjort av kortholderens selv eller med hans samtykke. Finansklagenemnda har i tidligere uttalelser lagt til grunn at tilsvarende bevisbyrde må gjelde når betalingen er autentisert med kortholderens BankID.

Kortholderen har ingen forklaring på at uvedkommende har kunnet misbruke hans BankID på mobil. Han forklarer at han har forsøkt å få nærmere opplysninger om kjøpet fra brukerstedet, uten at han har fått svar.

Selv om nemnda ikke kan utelukke at transaksjonen på én eller annen måte er gjort av uvedkommende, finner nemnda ikke tilstrekkelig grunnlag for å fravike utgangspunktet om at korttransaksjoner som er bekreftet med BankID, anses gjort av kortholderen selv. Kortholderen kan ikke gis medhold i klagen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Banks konklusjon

Banken gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trygve Bergsåker (leder), Trond A. Lie (selskapsrepresentant), Ingvild Dønnem Søyseth (selskapsrepresentant), Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant) og Kristoffer Sørli (forbrukerrepresentant).